GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

Algunes idees essencials sobre el dret d'accés a la informació pública i els procediments de reclamació

Josep Ramon Barberà i Gomis

Vocal de la GAIP

Jornades Formatives per a la Defensa del Medi Ambient – 4 de novembre de 2026

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

SUMARI

I. Característiques generals:

1. Elements definidors; 2. Principis generals; 3. Sobre alguns límits a l'accés.

II. Procediment de sol·licitud del dret d'accés (SAIP):

1. Presentació de les sol·licituds; 2. Causes d'inadmissió; 3. Trasllat a tercers.

III. Les Reclamacions davant de la GAIP:

1. Competència de la GAIP; 2. Tramitació de les reclamacions; 3. Idees finals

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

I. Característiques generals

1. **Elements definidors** (article 2 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; LTAIPBG).

- Dret d'accés a la informació pública: dret subjectiu que es reconeix a totes les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes regulats per la Llei.

- Informació pública: la informació elaborada per l'Administració **i la que aquesta té en el seu poder** com a conseqüència de la seva activitat i de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix la Llei.

- Ha de ser informació **preexistent.** Article 53 Decret 8/2021 (DTAIP)**.** Tota la informació a disposició de l'Administració és informació pública amb independència del seu origen.

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

2. **Sobre alguns principis generals** (article 20 LTAIBG)

- Limitacions establertes per llei. El dret d'accés només pot ser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis.

- Aplicació de les limitacions. Les limitacions s'han d'aplicar d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies del cas; s'han d'interpretar sempre restrictivament i no es poden aplicar per analogia.

- Motivació i ponderació. L'aplicació de límits s'ha de motivar i raonar les causes que en motiven l'aplicació. Ponderació.

- Accés parcial. Si cal aplicar límits, només s'apliquen a la part d'informació afectada, de manera que s'ha d'autoritzar l'accés a la resta de dades (art. 25 LTAIPBG).

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

3. Sobre alguns límits a l'accés a la informació. Article 20 LTAIPBG:

"1. El dret d'accés a la informació pública pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a:

a) La seguretat pública.

b) La investigació o la sanció de les infraccions penals, administratives o disciplinàries.

c) El secret o la confidencialitat en els procediments tramitats per l'Administració pública, si el secret o la confidencialitat són establerts per una norma amb rang de llei.

d) El principi d'igualtat de les parts en els processos judicials o la tutela judicial efectiva.

e) Els drets dels menors d'edat.

f) La intimitat i els altres drets privats legítims.

g) El secret professional i els drets de propietat intel·lectual i industrial."

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

Protecció de dades *versus* dret d'accés a la informació pública

Arts. 23 i 24 LTAIPBG. Normativa específica: Reglament europeu (UE/2016/679) i Llei orgànica (7/2021). Només es protegeixen les dades de les persones físiques.

En general:

- Prevalença de la protecció de dades personals quan les que són objecte del dret d'accés són especialment protegides (art. 23 LTAIPBG).

- Prevalença del dret d'accés quan les dades personals són merament identificatives i la informació sol·licitada està directament relacionada amb el funcionament de l'Administració (art. 24.1 LTAIPBG). Per exemple, nom de funcionaris, de tècnics signants. En alguns casos, cal ponderar (signant de denúncia).

- Ponderació entre els drets i interessos en joc la resta de casos (art. 24.2 LTAIPBG).

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

Ponderació, en qualsevol cas, si es tracta d'aplicar límits

- Ha d'atendre les circumstàncies del cas, especialment la concurrència d'un interès superior a favor de l'accés (20.2, 22.1 LTAIPBG).
- Ha de valorar la finalitat dels límits (20.2 LTAIPBG) i també la de l'accés.
- Ha d'aplicar els límits restrictivament (20.2 LTAIPBG). Cas especial de les dades personals.
- Ha de fonamentar les raons de l'aplicació del límit: motivació (20.3 LTAIPBG).
- Els límits han de ser proporcionals a l'objecte i a la finalitat de la protecció que els justifica (22.1 LTAIPBG).

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

II. Procediment de sol·licitud del dret d'accés (SAIP)

1. Presentació de les sol·licituds. (Art. 26, 27 i 28 LTAIPBG i 53, 54 i 55 DTAIP)

Caràcter poc formalista de les sol·licituds: per qualsevol mitjà, amb constància de:

- La identitat del sol·licitant; no poden ser sol·licituds anònimes.
- L'adreça de contacte;
- La informació precisa a la qual es vol tenir accés; informació preexistent. No és informació la pretensió que les administracions públiques duguin a terme altres actuacions que no siguin facilitar informació existent. Article 53 DTAIP.
- La forma o format preferent de l'accés: electrònic, paper, reutilitzable.

- S'ha d'adreçar a l'ens o a l'òrgan que disposa de la informació. Si no s'adreça a l'òrgan competent, entrarà en joc la derivació (!).
- Tràmit d'esmena: Si la sol·licitud és imprecisa o massa genèrica, l'Administració ha de demanar al sol·licitant que concreti més (aquest tràmit, de com a mínim 10 dies, suspèn el còmput del termini per resoldre). Article 28 LTAIPBG i 60 DLTAIP.

2. Causes d'inadmissió (article 29 LTAIPBG)

Aplicades amb criteris restrictius i acreditació de la causa invocada. Llei catalana més favorable a l'accés que la Llei estatal. En general, no és admissible invocar-les a posteriori, un cop s'ha produït el silenci administratiu.

Previ: caràcter exclusiu de les causes d'inadmissió. La inexistència de la informació no és una causa d'inadmissió. Relació Articles 53 i 64 DTAIP: només en relació amb peticions que no constitueixin un supòsit d'informació pública (article 2 LTAIPBG), no si no es disposa de la informació!

A) Notes, esborranys i documents de treball interns sense rellevància o interès públic. Article 65 DLTAIP.

Cal donar accés a:

- Informes interns, especialment si són preceptius, que s'emeten per sustentar les decisions administratives.
- Documentació que forma part del procés d'elaboració d'una disposició general. Versions inicials dels projectes i avantprojectes normatius o de resolucions administratives.
- Les al·legacions formulades en els tràmits d'informació pública.

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

B) Tasca complexa d'elaboració

El dret d'accés no empara exigir a l'Administració que elabori expressament informació, especialment si la informació demanada conté elements valoratius o interpretatius (des de la Reclamació GAIP 36/2015).

L'article 66.1.b) DTAIP deixa molt clar que per considerar aquesta complexitat, es requereix que es compleixin acumulativament les dues condicions: tasca d'anàlisi o d'interpretació que tingui una complexitat objectivable i desproporcionada **i** que no es pugui realitzar amb ajuda de mitjans informàtics.

Poden ser indicis d'una tasca complexa d'elaboració o reelaboració els següents:

- Que calgui extreure la informació sol·licitada de documents que tenen un contingut més ampli, especialment si s'ha de fer manualment i en relació amb diversos arxius o expedients o si cal una tasca d'anàlisi.
- Que calgui obtenir la informació sol·licitada de bases de dades o d'arxius digitals, i que sigui necessari a aquests efectes utilitzar programes informàtics més o menys especialitzats o sofisticats.
- Que calgui obtenir la informació sol·licitada combinant bases de dades o arxius electrònics i arxius en paper, requerint a més una tasca d'anàlisi o d'interpretació. Sobre bases de dades: Resolució 695/2023.
- Que la informació sol·licitada correspongui a un lapse temporal molt ampli.
- Que calgui obtenir la informació sol·licitada d'un nombre molt elevat de documents i d'expedients diferents.
- Altres indicadors en base als quals es pugui argumentar raonadament (per exemple, la qualificació de qui ho elabori)

C) Informació que es troba en fase d'elaboració i s'ha de fer pública.

Una causa legítima d'inadmissibilitat de les sol·licituds d'informació és si la informació demanada està en procés d'elaboració i s'ha de fer pública en el web de transparència abans de tres mesos; ara bé, per aplicar correctament aquesta causa d'inadmissibilitat cal especificar exactament en quina o quines de les informacions demanades concorre, i indicar les previsions de publicació de la informació concernida (Resolucions GAIP 154/2018, de 20 de juny i 452/2019, de 26 de juliol).

D) Consultes jurídiques

Si la informació que es demana és una consulta jurídica o peticions d'informes o dictàmens que caldria elaborar ad hoc. En general, si el que es demana no és informació pública, com ara la justificació d'una decisió administrativa o la seva modificació.

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

E) Abús de dret

Tot i que l'LTAIPBG no contempla que les sol·licituds repetitives o abusives puguin ser causa d'inadmissibilitat, l'abús pot resultar aplicable com a principi general del dret.

Es poden inadmetre sol·licituds d'accés a la informació pública que excedeixin manifestament i objectivament els paràmetres o estàndards normals d'exercici del dret, si causen un dany o perjudici a altres (en aquest cas, als interessos generals), sense obtenir un benefici propi:

- Sol·licituds massives o repetitives amb la finalitat d'entorpir o impedir l'exercici de les funcions d'una administració (elements objectiu i subjectiu)
- Si una Administració vol al·legar un ús abusiu del dret o una infracció del principi de bona fe per oposar-se a l'exercici del dret d'accés a la informació pública, haurà d'acreditar raonadament aquest caràcter.

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

3. Trasllat a terceres persones afectades (article 31 LTAIPBG)

- Quan la informació sol·licitada pugui afectar drets o interessos de terceres persones (per ex. les seves dades personals, deure de confidencialitat, etc.).
- Quan les terceres persones estiguin identificades o siguin fàcilment identificables.

Trasllat de la sol·licitud, indicant els seus motius, si es coneixen (no cal indicar la identitat del sol·licitant). Termini de 10 dies per presentar al·legacions *"si poden resultar determinants del sentit de la resolució"*.

Cal donar trasllat a terceres persones si hi ha dades personals afectades per la informació sol·licitada perquè puguin exposar circumstàncies personals (es justifica pel dret de defensa del tercer afectat, en un possible recurs contenciós administratiu).

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

III. Les Reclamacions davant de la GAIP

1. **La Competència de la GAIP en matèries especials (medi ambient, electes, procediment): es reconeix l'admissió a tràmit de les reclamacions, encara que es fonamentin en un dret especial.**

***"Disposició addicional Primera LTAIPBG**:*

1. L'accés dels interessats als documents dels procediments administratius en tràmit es regeix pel que determina la legislació sobre règim jurídic i procediment administratiu.

2. L'accés a la informació pública en les matèries que tenen establert un règim d'accés especial és regulat per llur normativa específica i, amb caràcter supletori, per aquesta llei".

Per tant, en allò no regulat pel règim especial (en particular, una via de garantia de l'accés a la informació àgil, gratuïta i independent) s'aplicarà la legislació de transparència (en matèria ambiental, p. ex: Resolució GAIP 211/2017). En aquest sentit s'ha pronunciat el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en la seva Sentència 1074/2019, que confirma la competència de la GAIP.

GAIP

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

2. Tramitació de les reclamacions davant de la GAIP

- S'han d'interposar en el termini d'un **mes** del fet que les motiva i resoldre en el termini de **dos mesos** (tres si el reclamant demana mediació).
- Si no hi ha resolució expressa de la GAIP, desestimació per silenci administratiu. Si la informació demanada afecta drets de terceres persones, se'ls ha de donar audiència.
- Si la informació es va denegar amb la invocació del límit a la protecció de dades personals, en el procediment de reclamació s'ha de demanar **informe no vinculant a l'APDCAT**. A més, la GAIP pot demanar els informes que consideri necessaris.
- Les persones interessades poden demanar que la reclamació es tramiti pel **procediment de mediació**. L'Administració reclamada no s'hi pot negar.
- Els acords de mediació han de ser aprovats i signats per totes les parts afectades, posen fi al procediment de reclamació i no poden ser contraris a l'ordenament jurídic.
- Si no s'arriba a un acord, continua el **procediment ordinari**, amb resolució de la GAIP. Mentre dura la mediació se suspèn el termini per resoldre la GAIP.

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

3. Idees finals

- Definició àmplia del concepte d'*informació ambiental* (art. 2.3 Ley 27/2006; LAIA): elements (aire, terra...) , factors (soroll, radiacions...), mesures, s'inclou salut i seguretat... Interacció!

- Drets a ser assessorats i assistits en la cerca de la informació (art. 3.1)

- S'imposa a l'administració que demani la concreció d'un objecte massa general, formulat en la sol·licitud d'accés (art. 10.2).

- Interpretació restrictiva dels límits presents en la normativa d'accés ambiental. Jurisprudència europea i Resolucions del Comitè de Compliment del Conveni d'Aarhus. Principi general de protecció real i efectiva del dret al medi ambient.

- Sobre el termini de presentació de la reclamació i altres qüestions a aprofundir...

GAIP

COMISSIÓ DE GARANTIA
DEL DRET D'ACCÉS
A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

Moltes gràcies!

www.gaip.cat
gaip@gencat.cat